

גור חלון



## ענתבי מעדכן: הפנסיה של נשים צפויה לרדת ב-3% ושל הגברים לעלות ב-2% בעקבות שינויים בתוחלת החיים ישתנו ההנחות הדמוגרפיות שלפיהן פועלות קרנות הפנסיה החדשות

8/1/2007 רון שטיין

בעקבות שינויים בתוחלת החיים, מעדכן משרד האוצר את ההנחות הדמוגרפיות שלפיהן פועלות קרנות הפנסיה החדשות. כתוצאה מהעדכון, קצבתן של הנשים החברות בקרנות הפנסיה המקיפות החדשות צפויה לרדת בכ-3% בממוצע, והקצבה שיקבלו גברים בקרנות החדשות בהגיעם לגיל פרישה תגדל בכ-2% בממוצע. כך עולה מטייטת חוזר על חישוב המאזן האקטוארי ומקדמי התקנון של קרן פנסיה, שפרסם אתמול (א') הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, ידין ענתבי.

קרנות הפנסיה פועלות במתכונת של ביטוח הדדי, שבו המבוטחים הם גם המבטחים של כלל עמיתיהם לקרן, ומעניקות קצבאות לגמלאים ולמקרים ביטוחיים (שארים ונכות). התיקון המוצע עתה בידי האוצר מצביע בעיקר על כך שהריסקים - הכיסיים הביטוחיים למקרי מוות ואובדן כושר עבודה ששולמו עד כה בקרנות החדשות - היו יקרים מדי.

ההנחות הדמוגרפיות החדשות משקפות שיפור בתמותה ובתחלואה, והן מבוססות בעיקר על נתוני המבוטחים והגמלאים בקרנות הפנסיה הוותיקות בשנים 1999-2004.

ההנחות החדשות קובעות מקדמים חדשים, שיש להם השפעה דו-כיוונית על מבוטחים בקרנות הפנסיה המקיפות החדשות. מצד אחד הקטנת הקצבה בשל שינוי מקדם התמותה, ומצד שני הגדלת הצבירה בזכות הוזלת הכיסיים הביטוחיים. כך שבשורה התחתונה אין פגיעה מהותית בזכויות העתידיות של עמיתי הקרנות.

הוראות המעבר שקובע המפקח בטייטה גורסות כי שינויי ההנחות לא יחולו על עמיתי הקרנות שהגיעו לגיל 60 (גיל הזכאות המזערי). אלה יזכו ליחס דומה לזה שמקבלים הגמלאים, שלהם יש תהליך איזון זניח למדי.

באוצר בחרו בתוכנית כדי שבני 60-67 לא ינצלו את האופציה שניתנה להם עתה ויפרשו עוד לפני גיל הפרישה. מספר מקבלי הקצבה בקרנות נמוך ביותר (הקרנות החדשות החלו לפעול רק ב-1995), וייתכן שבעתיד, כשהיו הרבה גמלאים בקרנות החדשות, ישנו באוצר את ההנחות לגמלאים.

באוצר מעריכים כי עם הטיוטה הזו יבוטלו ההבדלים המשמעותיים בהנחות תוחלת חיים בין פנסיה לביטוח חיים. כך שבניגוד למצב הקיים כיום, ההפרש בעתיד בין עלויות ביטוח חיים לפנסיה יהיו בעיקר הבדלים בדמי הניהול, ולא כפי שגורסים כיום בחברות הביטוח, כתוצאה מהנחות תוחלת חיים המיטיבות עם הקרנות.

ההשוואה בין ביטוח חיים לבין קרנות הפנסיה כפי שמשקף בטייטה החדשה מראה פער של 1%-3% לטובת קרנות הפנסיה, ללא שקלול הוצאות (בפועל ההפרש גבוה הרבה יותר לטובת הפנסיה, בגלל המרווחים ודמי הניהול הגבוהים יותר בביטוח חיים).

העדכון הקודם למקדמים בקרנות המקיפות החדשות היה ב-2000, אז הוחלו השינויים רק על כסף חדש, בעוד שבטייטה הנוכחית החיל האוצר את השינויים על כל הכסף.

הוראות חוזר זה יחולו על כל קרנות הפנסיה מהדו"חות הכספיים שיפורסמו לשנת 2007 ואילך. לכן על כל חברות ניהול קרנות הפנסיה להגיש תקנונים חדשים ומעודכנים לאישור הפיקוח על הביטוח עד סוף אוגוסט. קרנות הפנסיה הונחו להגיב על הטיוטה עד 4 בפברואר.